

Besluit

Ons kenmerk : ACM/UIT/541240
Zaaknummer : ACM/20/038800

Besluit van de Autoriteit Consument en Markt als bedoeld in artikel 51, tweede lid, van de Elektriciteitswet 1998 en artikel 19, tweede lid, van de Gaswet op de aanvraag tot geschilbeslechting van Gemeente Breda over de verplichting een net aan te leggen en over door Enexis gehanteerde Bijdrageregeling handels- en industrieterreinen.

1 Verloop van de procedure

1. Op 30 januari 2020 heeft de Autoriteit Consument en Markt (hierna: de ACM) een aanvraag tot geschilbeslechting als bedoeld in artikel 51 van de Elektriciteitswet 1998 (hierna: E-wet) en artikel 19 van de Gaswet ontvangen van Gemeente Breda (hierna: Breda). Het betreft een geschil met netbeheerder Enexis Netbeheer B.V. (hierna: Enexis).
2. Op 6 maart 2020 heeft de ACM een zienswijze van Enexis ontvangen.
3. Op 25 juni 2020 heeft een telefonische hoorzitting plaatsgevonden. Op 17 juli 2020 heeft de ACM het verslag hiervan aan partijen gezonden.
4. Na de hoorzitting hebben Breda en Enexis op verzoek van de ACM extra stukken ingediend. Enexis heeft op 2 juli 2020 aanvullende stukken overgelegd. Breda heeft op 7 juli 2020 aanvullende stukken overgelegd. Partijen zijn in de gelegenheid gesteld op deze stukken te reageren.

2 Het geschil

5. In geschil is of Enexis gehouden is om op enkel verzoek van Breda, als projectontwikkelaar van een nieuw bedrijventerrein in Breda genaamd het Rithmeesterpark (hierna: het bedrijventerrein), infrastructuur voor gas en elektriciteit aan te leggen op dit bedrijventerrein, zonder dat Breda daarbij verzoekt om een aansluiting en transportcapaciteit. Daarnaast is in geschil of Enexis een bijdrage in de voorfinancieringskosten via een bijdrageregeling mag overeenkomen met Breda voor de aanleg van deze infrastructuur.

3 Feiten

6. Op grond van de door partijen geleverde stukken en hetgeen op de hoorzitting naar voren is gebracht stelt de ACM de volgende feiten en omstandigheden vast.
7. In 2015 ontwikkelde Breda een nieuw bedrijventerrein. Breda heeft Enexis verzocht de infrastructuur voor gas en elektriciteit aan te leggen op dit terrein. Enexis heeft laten weten dat de aanleg van de infrastructuur verloopt via het *first mover* principe.¹ Op het moment van het verzoek van Breda waren er nog geen afnemers op het bedrijventerrein gevestigd noch verzoeken om een aansluiting of om transportcapaciteit van toekomstige afnemers. Derhalve heeft Enexis het verzoek van Breda afgewezen.
8. Als alternatief op het *first mover* principe heeft Enexis Breda in een offerte zijn Bijdrageregeling ontwikkeling handels- en industrieterreinen (hierna: Bijdrageregeling) aangeboden. In de Bijdrageregeling vraagt Enexis een bijdrage in de voorfinancieringskosten waarna zij tot de

¹ Voor meer toelichting bij het *first mover* principe verwijst de ACM naar randnummer 33 van dit besluit. Kort samengevat houdt dit principe in dat een afnemer (de *first mover*) verzoekt aangesloten te worden op substantiële afstand van een bestaand net. Indien later een andere afnemer zich nabij de *first mover* vestigt en de afstand tot de aansluiting van de *first mover* korter is dan de afstand naar het net, sluit de netbeheerder de tweede afnemer aan op de aansluitkabel van de *first mover*. De aansluitkabel van de *first mover* verandert dan in net tot aan de knip van de nieuwe afnemer.

aanleg van infrastructuur voor gas en elektriciteit overgaat.

9. Bij brief met memo van 21 april 2015 heeft Breda aan Enexis haar bezwaren kenbaar gemaakt tegen zowel de toepassing van het *first mover* principe als de Bijdrageregeling. Daarnaast deelde Breda aan Enexis mede dat zij akkoord gaat met de Bijdrageregeling onder de voorwaarde dat de handelswijze van Enexis ter beoordeling aan de ACM wordt voorgelegd in een geschilbeslechtsingsprocedure en dat Enexis de financiële bijdrage terugbetaalt indien blijkt dat Breda deze onterecht heeft betaald.
10. In haar brief van 1 juni 2015 heeft Enexis gereageerd op de bezwaren van Breda. Daarnaast heeft Enexis aangegeven akkoord te gaan met de voorwaarde van een geschilbeslechtsingsprocedure.
11. Op 10 september 2015 heeft Breda Enexis gevraagd om een offerte voor het realiseren van de elektriciteits- en gasinfrastructuur op het bedrijventerrein. Op 8 oktober 2015 heeft Enexis aan dit verzoek voldaan.
12. In haar brief van 10 december 2015 is Breda akkoord gegaan met de offerte van Enexis onder voorwaarde dat zij de Bijdrageregeling ter beoordeling aan de ACM voorlegt.

4 Wettelijk kader

Zie voor het wettelijk kader de bijlage bij dit besluit.

5 Standpunten van partijen

5.1 Breda

13. Breda heeft – kort samengevat – in de stukken en op de zitting het volgende naar voren gebracht.
14. Breda neemt principieel het standpunt in dat Enexis op grond van de E-wet en de Gaswet verplicht is op eigen kosten de eerste aanleg van een net van openbaar belang te verzorgen. Dit valt onder de wettelijke en maatschappelijke verantwoordelijkheid van Enexis, aldus Breda. Enexis kan deze kosten vervolgens via de daarvoor vastgestelde aansluit- of transporttarieven verspreiden over, en doorberekenen aan, alle op haar net aangesloten afnemers. Het tijdelijke financiële risico waar Enexis mee te maken krijgt voor de aanleg van het net is volgens Breda inherent aan de bedrijfsvoering van een nutsbedrijf. Breda stelt dat het principieel onjuist is dat Enexis een financieel risico afwentelt op een gemeente als gebiedsontwikkelaar of een *first mover* op een bedrijventerrein.
15. Breda stelt dat, hoewel het *first mover* principe wettelijk is vastgelegd, de toepassing ervan in de praktijk niet goed werkt. Het *first mover* principe leidt ertoe dat een afnemer die zich als eerste in een gebied vestigt wordt geconfronteerd met een hoog offertebedrag voor het realiseren van een aansluiting. Dit zou bedrijven ontmoedigen zich als eerstaangeslotene op een nieuw bedrijventerrein te vestigen. Het gevolg daarvan is dat er nooit een daadwerkelijke aanvraag voor een aansluiting wordt gedaan, waardoor ook de uitbreiding van een net niet tot stand komt. Deze

nadelen leiden ertoe dat het *first mover* principe in de praktijk nauwelijks wordt toegepast met als gevolg dat de Bijdrageregeling is ontstaan, aldus Breda.

16. Over de Bijdrageregeling stelt Breda dat deze in strijd is met het stelsel dat volgt uit de E-wet en de Gaswet. Volgens Breda rechtvaardigt het slecht functioneren van het *first mover* principe niet dat een netbeheerder zelfstandig een alternatief instrument in het leven roept dat bovendien afwijkt van het wettelijke kader. Dat het *first mover* principe in de praktijk niet goed werkt heeft de wetgever ook niet voorzien. Niet is gebleken dat de wetgever de Bijdrageregeling een toelaatbaar en goed instrument vindt dat past binnen het stelsel van de E-wet en de Gaswet, aldus Breda.
17. Bovendien, zo stelt Breda, levert een bijdrage van een gemeente zoals in het onderhavige geval feitelijk een vorm van staatssteun of een subsidie op. Het eerste is in strijd met Europees recht en voor het tweede bestaat momenteel geen wettelijke grondslag in de gemeentelijke verordening, aldus Breda.
18. Voorts geeft Breda aan dat zij de voorfinancieringskosten die volgen uit de Bijdrageregeling niet kan verrekenen in de grondprijs, onder meer omdat de grondprijzen marktconform worden bepaald. Breda is daardoor niet in staat om alle door haar gemaakte kosten op te nemen in de grondprijs van percelen.
19. Tot slot benadrukt Breda dat zij zich gedwongen ziet akkoord te gaan met de Bijdrageregeling omdat zij anders de percelen van het bedrijventerrein niet bouwrijp kan maken en derhalve niet verkopen. Breda stelt dan ook dat Enexis misbruik maakt van haar machtspositie, omdat Enexis het net op het bedrijventerrein alleen aanlegt op voorwaarde dat Breda een financiële bijdrage levert.

5.2 Enexis

20. Enexis heeft – kort samengevat – in de stukken en op de zitting het volgende naar voren gebracht.
21. Enexis stelt dat het geschil neerkomt op de vraag of een netbeheerder op verzoek van een projectontwikkelaar een geheel net moet aanleggen op een afgebakend terrein zonder dat er concrete verzoeken voorliggen voor aansluit- en transportcapaciteit. Aanvullend ligt volgens Enexis de vraag voor of haar Bijdrageregeling past binnen de reguleringsmethodiek.
22. Volgens Enexis volgt uit artikel 23 van de E-wet dat zij pas zorg hoeft te dragen voor een aansluiting, en dientengevolge eventuele verdere ontwikkeling van een net, indien de partij waarmee een aansluit- en transportovereenkomst (hierna: ATO) wordt gesloten daarom verzoekt, in lijn met het *first mover* principe. Dit principe is volgens Enexis een wettelijk uitgangspunt waarop zij geen invloed heeft. Van het *first mover* principe is volgens Enexis echter hier geen sprake, want Enexis komt met Breda geen ATO overeen voor het bedrijventerrein.
23. Verder geeft Enexis aan dat zij bereid is om op toekomstige ontwikkelingen te anticiperen. Voor het bedrijventerrein zag zij echter een grote mate van onzekerheid omtrent het vollopen daarvan. Dat er een gedetailleerd ontwikkelingsplan was voor het bedrijventerrein, wil volgens Enexis niet zeggen dat er bedrijven zijn die zich ter plekke willen vestigen en bereid zijn de gevraagde lasten te dragen. Enexis geeft aan dat zij geen transporttarief in rekening kan brengen zolang er geen afnemers zijn gevestigd. Een systeem waarbij een netbeheerder netten ontwikkelt zonder dat

daar inkomsten tegenover staan past niet binnen de reguleringsmethodiek waarbij investeringen pas reguleringskosten worden nadat de investering in gebruik is genomen, aldus Enexis. Volgens Enexis kan en mag het niet zo zijn dat het risico dat het bedrijventerrein niet volloopt eenzijdig bij de netbeheerder wordt gelegd. Dit is maatschappelijk niet verantwoord en in strijd met artikel 16 van de E-wet. Enexis moet als netbeheerder efficiënt en doelmatig werken om haar kosten, en daarmee de tarieven, zo laag mogelijk te houden.

24. Omdat Enexis het belang van Breda bij een tijdige aanleg van energie infrastructuur en de nadelen van het *first mover* principe onderkent, heeft zij de Bijdrageregeling opgesteld. Volgens Enexis moet deze regeling worden gezien als een civiele overeenkomst met een vrijwillig karakter die aansluit op haar maatschappelijke taken op grond van artikel 16 van de E-wet, zonder dat er een verplichting voor de aanleg van dat net op het bedrijventerrein uit de wet voortvloeit. Enexis stelt dan ook dat zij zich met de Bijdrageregeling niet binnen het gereguleerde domein begeeft en dat de bijdrage geen tarief oplevert in de zin van de Tarievecode elektriciteit en de Tarievecode gas.
25. De bijdrage in de voorfinancieringskosten omvat een gedeeltelijke dekking van de rentelasten en het risico dat Enexis loopt als gevolg van het op voorhand aanleggen van de energie infrastructuur, maar niet de kosten van de aanleg van het net, aldus Enexis. Enexis stelt deze kosten te maken bij de ontwikkeling van een handels- of industrieterrein, waarbij vooraf niet vaststaat of alle uit te geven percelen worden gekocht door vestigende afnemers. Enexis licht toe dat het risico van een tegenvallende ontsluitingsontwikkeling wordt verdeeld over een netbeheerder en een gebiedsontwikkelaar. De voorfinanciering beslaat de tijd tussen de opdrachtverstrekking en het moment waarop het terrein voor de helft is ontsloten.
26. De waardebepaling van de voorfinancieringskosten komt tot stand op basis van historische gegevens. Uitgangspunt is dat er geen is sprake van winst of verlies, omdat de kosten zo zijn berekend dat deze de tijd beslaan waarin het bedrijventerrein half is ontsloten. Enexis licht toe dat er aannames aan deze berekening ten grondslag liggen. Het kan namelijk zo zijn dat het net sneller of trager volloopt. Daardoor kunnen de kosten theoretisch te hoog of te laag zijn. Partijen zijn de hoogte van de voorfinancieringskosten overeengekomen en er vindt geen verrekening plaats indien het bedrijventerrein sneller of langzamer wordt ontsloten dan vooraf ingeschat, aldus Enexis.
27. Enexis benadrukt dat Breda akkoord is gegaan met de offerte voor de Bijdrageregeling. Daarmee is volgens haar een rechtsgeldige overeenkomst tot stand gekomen. Tot slot vindt Enexis het logisch dat Breda de voorfinancieringskosten doorberekent in de grondprijzen van de percelen, maar deze keuze ligt niet bij Enexis.

6 Beoordeling van het geschil

28. De ACM merkt vooraf op dat zij enkel bevoegd is te oordelen binnen de kaders die artikel 51 van de E-wet en artikel 19 van de Gaswet stellen. Als gevolg hiervan constateert de ACM dat zij niet bevoegd is te oordelen of de Bijdrageregeling in strijd is met Europese wetgeving omtrent staatssteun dan wel subsidies zoals geregeld in gemeentelijke verordeningen. Ook met betrekking tot de opmerkingen van Breda en Enexis over het verrekenen van de voorfinancieringskosten in de grondprijs, zoals aangehaald in randnummers 18 en 27, merkt de ACM op dat zij niet bevoegd is hierover uitspraken te doen.

29. De ACM gaat nu over op de inhoudelijke beoordeling van de aanvraag tot geschilbeslechting.
30. In dit geschil liggen twee vragen voor. Ten eerste de vraag of Enexis gehouden is infrastructuur voor elektriciteit en gas aan te leggen op een afgebakend terrein op verzoek van Breda, terwijl daar nog geen afnemers zijn gevestigd dan wel concrete aanvragen voor aansluitingen zijn ingediend. Ten tweede de vraag of de door Enexis opgestelde Bijdrageregeling, op grond waarvan Breda een bijdrage levert in de voorfinancieringskosten, verenigbaar is met het gereguleerde kader. De ACM behandelt hieronder beide vragen achtereenvolgend.

6.1 De aanleg van elektriciteits- en gasinfrastructuur

31. Op grond van artikel 16, eerste lid, sub e, van de E-wet juncto artikel 23 van de E-wet heeft de netbeheerder de taak om degene die daarom verzoekt van een aansluiting te voorzien.²
32. Voor de situatie zoals hier aan de orde waarbij op een locatie nog geen infrastructuur aanwezig is, komt de aanleg van elektriciteits- en gasinfrastructuur op twee manieren tot stand. Het is ofwel het gevolg van het *first mover* principe, ofwel doordat een netbeheerder uit eigen beweging investeert in de aanleg van dergelijke infrastructuur. De ACM licht dit hieronder toe.

First mover principe

33. Het is mogelijk dat een afnemer verzoekt aangesloten te worden op substantiële afstand van een bestaand net van een netbeheerder. Deze afnemer wordt de *first mover* genoemd. De *first mover* wordt aangesloten op het net tegen het eenmalige aansluittarief en het tarief voor de meerlengte voor de door hem gevraagde capaciteit. Indien later een andere afnemer zich nabij de *first mover* vestigt en de afstand tot de aansluiting van de *first mover* korter is dan de afstand naar het net, sluit de netbeheerder de tweede afnemer aan op de aansluitkabel van de *first mover*. De aansluitkabel van de *first mover* is nu net geworden tot aan de knip van de nieuwe afnemer. Restitutie vindt plaats voor de door de *first mover* betaalde meerlengte tot aan de knip. Dit is het *first mover* principe en dit principe volgt uit paragraaf 2.4 van de Tarieencode elektriciteit.³
34. De ACM constateert dat op het moment van het verzoek van Breda aan Enexis om infrastructuur voor gas en elektriciteit aan te leggen op het bedrijventerrein, daar geen afnemers gevestigd waren dan wel aanvragen voor een aansluiting op grond van artikel 23 van de E-wet bij Enexis waren ingediend.⁴ Er ontbrak dus een *first mover* waardoor Enexis niet gehouden was aansluitingen, en daarmee een net, te realiseren op het bedrijventerrein.
35. Of het *first mover* principe in de praktijk slecht zou functioneren, zoals door Breda en Enexis wordt gesteld, doet voor de beoordeling van dit geschil niet ter zake. De Tarieencode elektriciteit en de Tarieencode gas, waarin dit principe is opgenomen zijn rechtsgeldig tot stand gekomen en nog steeds van kracht.⁵

Aanleg uit eigen beweging

² De netbeheerder heeft een vergelijkbare taak voor het voorzien van een aansluiting op een gasnet op grond van artikel 10, zesde lid, onderdeel a en b van de Gaswet.

³ Het *first mover* principe bij gasnetten is vastgelegd in paragraaf 2.2 van de Tarieencode gas.

⁴ Ook waren er geen aanvragen voor aansluitingen op grond van artikel 10, zesde lid, onderdeel a en b, van de Gaswet, bij Enexis ingediend.

⁵ Bij besluit van 21 april 2016, kenmerk ACM/DE/2016/202153 en ACM/DE/2016/202166.

36. Op grond van artikel 16, eerste lid, onderdeel c, van de E-wet heeft een netbeheerder onder meer tot taak om elektriciteitsnetten en gasnetten aan te leggen en uit te breiden.⁶ Inherent aan de uitvoering van deze taak is dat een netbeheerder anticipeert op toekomstige ontwikkelingen. Hij moet immers voldoende transportcapaciteit hebben om uitvoering te geven aan de wettelijke taak die voortvloeit uit artikel 16, eerste lid, sub f juncto artikel 24 van de E-wet.⁷ Voorgaande betekent dat een netbeheerder inschat waar hij diepte-investeringen in zijn netten moet verrichten.
37. Het wettelijk reguleringssysteem beoogt netbeheerders te prikkelen om doelmatig te handelen, net zoals bedrijven op een markt met concurrentie. Zo dienen netbeheerders ernaar te streven zo efficiënt mogelijk te werken en het efficiëntieniveau in het geheel te verhogen.⁸ Ook heeft de Europese wetgever voor regionale netbeheerders elektriciteit bepaald dat de toegestane inkomsten van de netbeheerder zijn efficiënte kosten moeten weerspiegelen.⁹ Een netbeheerder krijgt in beginsel alleen zijn efficiënte kosten vergoed. Uit het wettelijk reguleringssysteem volgt dus dat een netbeheerder niet zomaar overal ondoelmatig elektriciteits- of gastransportnetten zal aanleggen of uitbreiden zal doen.
38. Gelet op het voorgaande, is het bij de uitvoering van de wettelijke taak om gas- en elektriciteitsinfrastructuur aan te leggen en uit te breiden dus aan de netbeheerder om een inschatting te maken of een diepte-investering noodzakelijk en doelmatig is. In het onderhavige geval was Enexis er naar eigen inzicht niet toe gehouden om deze infrastructuur aan te leggen op het bedrijventerrein. Er waren immers geen aanwijzingen dat het bedrijventerrein op de korte termijn zou vollopen. Bovendien schatte Enexis in dat zij, wanneer er verzoeken om aansluitingen van nieuwe afnemers op dit bedrijventerrein zouden worden gedaan en gelet op de te verwachten grootte van die aansluitingen, voldoende netcapaciteit zou hebben om standaardaansluitingen voor nieuwe afnemers tijdig te realiseren. De stellingname van Enexis voor dit bedrijventerrein vindt de ACM, het voorgaande in overweging nemend, dan ook redelijk.

Conclusie

39. De ACM concludeert dat Enexis niet in strijd met artikel 16, eerste lid, onderdeel c, van de E-wet en artikel 10, eerste lid, van de Gaswet heeft gehandeld door niet op verzoek van Breda een infrastructuur voor gas en elektriciteit aan te leggen.

6.2 De bijdrageregeling

40. Enexis heeft ondanks het ontbreken van een wettelijke verplichting tot de aanleg van een net, Breda de mogelijkheid geboden om via een bijdrage in de voorfinancieringskosten over te gaan tot de aanleg van de gevraagde infrastructuur.
41. De tweede vraag die voorligt is of deze Bijdrageregeling verenigbaar is met het gereguleerde kader. Om deze vraag te beantwoorden gaat de ACM eerst in op de stelling van Enexis dat zij met haar Bijdrageregeling handelt buiten het gereguleerde kader. Vervolgens analyseert de ACM of de Bijdrageregeling verenigbaar is met het gereguleerde kader. Daartoe merkt de ACM het volgende op.

⁶ Op grond van artikel 10, eerste lid, van de Gaswet heeft de netbeheerder een vergelijkbare taak bij het gastransportnet, namelijk het inwerken hebben, onderhouden en ontwikkelen daarvan.

⁷ Een vergelijkbare taak voor de netbeheerder van het gastransportnet vloeit voort uit artikel 10, eerste lid, van de Gaswet.

⁸ Zie *Kamerstukken II*, 2002-2003, 28174, nr. 28, p. 13 en *Kamerstukken II*, 2003-2004, 29372, nr. 3, p. 19.

⁹ Zie artikel 18, eerste lid van Verordening (EU) 2019/943 van het Europees Parlement en de Raad van 5 juni 2019 betreffende de interne markt voor elektriciteit.

Het gereguleerde kader

42. De ACM beoordeelt nu of de Bijdrageregeling buiten het gereguleerde kader valt.
43. Zoals besproken in randnummer 36 heeft Enexis in het krachtens artikel 36 en 37 van de E-wet vastgestelde gebied op basis van artikel 16, eerste lid, onderdeel c, van de E-wet onder meer tot taak om netten aan te leggen en uit te breiden.¹⁰ Uit artikel 17, eerste lid, van de E-wet volgt dat een netbeheerder geen andere werkzaamheden mag verrichten dan die nodig zijn voor een goede uitvoering van de aan haar toegekende taken.¹¹
44. De ACM volgt Enexis niet in haar stelling dat zij met de Bijdrageregeling buiten het gereguleerde kader handelt. Niet in geschil is dat de aanleg en uitbreiding van gas- en elektriciteitsnetten een wettelijk taak is van Enexis, waardoor naar het oordeel van de ACM de Bijdrageregeling, die ziet op de aanleg en uitbreiding van netten, wel degelijk binnen het gereguleerde domein valt. Enexis mag als netbeheerder uitsluitend werkzaamheden uitvoeren die nodig zijn voor een goede uitvoering van de bij of krachtens de wet aan haar toegekende taken. Dat Enexis in het onderhavige geval niet vanuit doelmatigheidsoverwegingen overgaat tot de aanleg van het net, maakt dit niet anders.

Tarievencode elektriciteit en Tarievencode gas

45. Nu Enexis met haar Bijdrageregeling binnen het gereguleerde kader handelt, beoordeelt de ACM of deze regeling verenigbaar is met dat kader.
46. In artikel 40 van de E-wet is bepaald dat de tarieven voor de diensten, ter uitvoering van de taken genoemd in artikel 16 van de E-wet, worden vastgesteld overeenkomstig de artikelen 41 tot en met 41d van de E-wet. Het aanleggen en uitbreiden van netten is een taak genoemd in artikel 16, eerste lid, onderdeel c, van de E-wet. Uit artikel 41b, eerste lid, onderdeel b, van de E-wet volgt vervolgens dat het tarief dat de netbeheerder in rekening brengt voor de taken genoemd in artikel 16, eerste lid, dient te worden vastgesteld overeenkomstig de tariefstructuren die op grond van artikel 36 en 37 van de E-wet door de ACM zijn vastgesteld. Deze tariefstructuren zijn door de ACM vastgelegd in de Tarievencode elektriciteit.¹²
47. Voorts merkt de ACM op dat het fundamentele uitgangspunt is dat de tariefregulering een gesloten stelsel is, voor zover het de uitvoering van de wettelijke taken van de netbeheerder betreft. De tarieven en voorwaarden zijn gereguleerd, omdat de netbeheerder monopolist is en als zodanig geen prijs- of kwaliteitsprijkkels uit de markt krijgt.¹³ De elementen en wijze van berekening van de tarieven worden uitputtend geregeld in de Tarievencode elektriciteit.¹⁴
48. Uit artikel 3.2.2 onder a van de Tarievencode elektriciteit volgt verder dat de kosten voor de aanleg en instandhouding van netinfrastructuur worden gedekt door het transportafhankelijke

¹⁰ Zoals volgt uit voetnoot nr. 6 heeft de netbeheerder op grond van artikel 10, eerste lid, van de Gaswet, een vergelijkbare taak voor het gastransportnet in het krachtens artikelen 12a en 12b van de Gaswet vastgestelde gebied.

¹¹ Uit artikel 10Aa, eerste lid, van de Gaswet volgt dat een netbeheerder geen andere werkzaamheden mag verrichten dan die nodig zijn voor een goede uitvoering van de aan haar toegekende taken.

¹² In artikel 80 van de Gaswet is bepaald dat de tarieven voor de diensten, ter uitvoering van de taken genoemd in artikel 10 van de Gaswet, worden vastgesteld overeenkomstig de artikelen 81 tot en met 81c van de Gaswet. Het inwerking hebben, onderhouden en ontwikkelen van gastransportnetten is een taak genoemd in artikel 10, eerste lid, van de Gaswet. Uit artikel 81b, eerste lid, onderdeel b, van de Gaswet volgt vervolgens dat het tarief dat de netbeheerder in rekening brengt voor de taken genoemd in artikel 10, eerste lid, dient te worden vastgesteld overeenkomstig de tariefstructuren die op grond van artikel 12a en 12b van de Gaswet door de ACM zijn vastgesteld. Deze tariefstructuren zijn door de ACM vastgelegd in de Tarievencode gas.

¹³ Zie NMa, Beslissing op bezwaar inzake geschilbesluit Nuon Power Generation B.V. en Gas Transport Services B.V. van datum 15 november 2011 met kenmerk 103628/59, randnummer 30.

¹⁴ Zie College van Beroep voor het bedrijfsleven (hierna: CBB), 15 mei 2009, ECLI:NL:CBB:2009:BI7153, overweging 6.3.

tarief, dat in rekening wordt gebracht bij de afnemers op het net van Enexis.¹⁵ De voorfinancieringskosten zoals overeengekomen in de Bijdrageregeling behoren dus tot de kosten die worden gedekt door het transportafhankelijke tarief.

49. Uit het voorgaande volgt dat het de netbeheerder niet is toegestaan naast het transportafhankelijke tarief uit de Tarieencode elektriciteit en de Tarieencode gas in een privaatrechtelijke overeenkomst nog een separate vergoeding in verband met dat transport overeen te komen.¹⁶ Dat er nog geen afnemers zijn om het transporttarief bij in rekening te brengen, zoals Enexis stelt, doet daar niet aan af. Immers, zoals de ACM in randnummers 37 en 38 van dit besluit uiteen heeft gezet, is Enexis gehouden een doelmatigheidsafweging te maken in het kader van haar wettelijke taken.
50. Verder merkt de ACM op dat van een privaatrechtelijke overeenkomst ter dekking van kosten die de netbeheerder maakt voor de uitvoering van haar wettelijke taak ook geen sprake kan zijn in het geval dat, naar mening van de netbeheerder, er sprake is van kosten waarvoor in de Tarieencode elektriciteit en de Tarieencode elektriciteit geen voorziening is getroffen en waarvoor bijgevolg geen tarief is vastgesteld. Dat zou immers afbreuk doen aan het systeem van tariefregulering dat is bedoeld om contractpartijen van de netbeheerder, die vanwege het monopolie van de netbeheerder niet de mogelijkheid hebben met een andere partij te contracteren, bescherming te bieden.¹⁷
51. Tot slot merkt de ACM op dat zij niet kan uitsluiten dat via een dergelijke Bijdrageregeling het risico bestaat dat Enexis een dubbele vergoeding voor de aanleg van de elektriciteits- en gasinfrastructuur op het bedrijventerrein ontvangt, namelijk (i) van Breda via de bijdrageregeling en (ii) via de transportafhankelijke tarieven die bij iedere afnemer op het gas- en elektriciteitsnet in rekening worden gebracht.

Conclusie

52. Gelet op voorgaande concludeert de ACM dat het gereguleerde kader zich verzet tegen een Bijdrageregeling die ertoe strekt om buiten dit kader om een bijdrage overeen te komen in de voorfinancieringskosten voor de aanleg van de infrastructuur voor gas en elektriciteit. Deze regeling is in strijd met het gesloten systeem van tariefregulering zoals volgt uit artikel 40, artikel 16, artikel 41 tot en met 41d, artikel 36, artikel 37 van de E-wet, artikel 3.2.2 onder a, van de Tarieencode elektriciteit, artikel 80, artikel 10, artikel 81 tot en met 81c, artikel 12a, artikel 12b van de Gaswet en artikel 2.20, tweede lid, onder b, van de Tarieencode gas.

¹⁵ Uit artikel 2.20, tweede lid, onder b van de Tarieencode gas volgt dat de kosten voor het gastransportnet en voor de instandhouding daarvan worden gedekt door het transportafhankelijke tarief.

¹⁶ Zie CBb, 23 juli 2009, ECLI:NL:CBB:2009:BJ7014, overweging 6.1.

¹⁷ Ibid.

7 Dictum

53. De Autoriteit Consument en Markt:

1. verklaart de klacht van Gemeente Breda tegen netbeheerder Enexis Netbeheer B.V. gegrond;
2. stelt vast dat de netbeheerder niet in strijd met artikel 16, eerste lid, onderdeel c, van de Elektriciteitswet 1998 en artikel 10, eerste lid, van de Gaswet heeft gehandeld door niet op verzoek van Gemeente Breda infrastructuur voor gas en elektriciteit aan te leggen;
3. bepaalt dat de 'Bijdrageregeling handels- en industrieterreinen' in strijd is met het gesloten systeem van tariefregulering zoals volgt uit artikel 40, artikel 16, artikel 41 tot en met 41d, artikel 36, artikel 37 van de E-wet, artikel 3.2.2 onder a, van de Tarievenscode elektriciteit, artikel 80, artikel 10, artikel 81 tot en met 81c, artikel 12a, artikel 12b van de Gaswet en artikel 2.20, tweede lid, onder b, van de Tarievenscode gas.

Den Haag,

Datum: 31 augustus 2020

Autoriteit Consument en Markt,

voor deze:

w.g.

drs. F.E. Koel

Teammanager Directie Energie

Als u rechtstreeks belanghebbende bent, kunt u beroep instellen tegen dit besluit. Stuur uw gemotiveerde beroepschrift naar het College van Beroep voor het bedrijfsleven, Postbus 20021, 2500 EA 's-Gravenhage. Dit moet u doen binnen zes weken na bekendmaking van dit besluit. Meer informatie over de beroepsprocedure vindt u op www.rechtspraak.nl.

Bijlage – Wettelijk kader

Elektriciteitswet 1998

Artikel 16, eerste lid, aanhef en onderdelen c en e bepalen:

De netbeheerder heeft in het kader van het beheer van de netten in het voor hem krachtens artikel 36 of 37 vastgestelde gebied tot taak:

[...]

c. de netten aan te leggen, te herstellen, te vernieuwen of uit te breiden, waarbij in overweging worden genomen maatregelen op het gebied van duurzame elektriciteit, energiebesparing en vraagsturing of decentrale elektriciteitsproductie waardoor de noodzaak van vervanging of vergroting van de productiecapaciteit ondervangen kan worden;

[...]

e. op de grondslag van artikel 23 derden te voorzien van een aansluiting op de netten;

f. op de grondslag van artikel 24 ten behoeve van derden transport van elektriciteit uit te voeren;

Artikel 17, eerste lid, bepaalt:

Een netbeheerder verricht geen andere werkzaamheden dan die nodig zijn voor een goede uitvoering van de bij of krachtens de wet aan hem toegekende taken.

Artikel 23, eerste lid, bepaalt:

De netbeheerder is verplicht degene die daarom verzoekt te voorzien van een aansluiting op het door hem beheerde net tegen een tarief en tegen andere voorwaarden die in overeenstemming zijn met de paragrafen 5 en 6 van dit hoofdstuk. De netbeheerder verstrekt degene die om een aansluiting op het net verzoekt een gedetailleerde en volledige opgave van de uit te voeren werkzaamheden en de te berekenen kosten van de handelingen, onderscheiden in artikel 28, eerste lid.

Artikel 24 bepaalt:

1. De netbeheerder is verplicht aan degene die daarom verzoekt een aanbod te doen om met gebruikmaking van het door hem beheerde net ten behoeve van de verzoeker transport van elektriciteit uit te voeren tegen een tarief en tegen andere voorwaarden die in overeenstemming zijn met de paragrafen 5 en 6 van dit hoofdstuk.

2. De verplichting, bedoeld in het eerste lid, geldt niet voor zover de netbeheerder voor het gevraagde transport redelijkerwijs geen capaciteit ter beschikking heeft. Een weigering transport uit te voeren als bedoeld in de vorige volzin is met redenen omkleed. De netbeheerder verschaft degene aan wie transport is geweigerd desgevraagd en ten hoogste tegen kostprijs de relevante gegevens over de maatregelen die nodig zijn om het net te versterken. Indien ten aanzien van duurzame elektriciteit een weigering transport uit te voeren als bedoeld in de eerste volzin plaatsvindt, meldt de netbeheerder dit aan de Autoriteit Consument en Markt, waarbij de netbeheerder aangeeft welke maatregelen worden genomen om toekomstige weigeringen te voorkomen.

3. De netbeheerder onthoudt zich van iedere vorm van discriminatie tussen degenen jegens wie de verplichting, bedoeld in het eerste lid, geldt.

Artikel 36 bepaalt:

1. De Autoriteit Consument en Markt stelt de tariefstructuren en voorwaarden vast met inachtneming van:

- a. het voorstel van de gezamenlijke netbeheerders als bedoeld in artikel 27, 31 of 32 en de resultaten van het overleg, bedoeld in artikel 33, eerste lid,
 - b. het belang van het betrouwbaar, duurzaam, doelmatig en milieuhygiënisch verantwoord functioneren van de elektriciteitsvoorziening,
 - c. het belang van de bevordering van de ontwikkeling van het handelsverkeer op de elektriciteitsmarkt,
 - d. het belang van de bevordering van het doelmatig handelen van afnemers
 - e. het belang van een goede kwaliteit van de dienstverlening van netbeheerders,
 - f. het belang van een objectieve, transparante en niet discriminatoire handhaving van de energiebalans op een wijze die de kosten weerspiegelt,
 - g. de in artikel 26b bedoelde regels,
 - h. hetgeen is gesteld bij of krachtens verordening 2019/943 en de richtlijn en
 - i. artikel 15 van richtlijn 2012/27/EU van het Europees Parlement en de Raad van 25 oktober 2012 betreffende energie-efficiëntie, tot wijziging van Richtlijnen 2009/125/EG en 2010/30/EU en houdende intrekking van de Richtlijnen 2004/8/EG en 2006/32/EG (PbEU 2012, L 315).
2. De Autoriteit Consument en Markt stelt de voorwaarden niet vast dan nadat zij zich met inachtneming van artikel 5 van de richtlijn ervan vergewist heeft dat de voorwaarden de interoperabiliteit van de netten garanderen en objectief, evenredig en niet-discriminatoire zijn, alsmede voor zover dat op grond van de notificatierichtlijn noodzakelijk is, aan de Europese Commissie in ontwerp zijn meegedeeld en de van toepassing zijnde termijnen, bedoeld in artikel 6 van de notificatierichtlijn, zijn verstreken.
3. Indien een voorstel als bedoeld in artikel 27, 31 of 32 naar het oordeel van de Autoriteit Consument en Markt in strijd is met het belang, bedoeld in het eerste lid, onderdeel b, c, d, e of f, met de regels, bedoeld in het eerste lid, onderdelen g en h, of of met de eisen, bedoeld in het tweede lid, draagt de Autoriteit Consument en Markt de gezamenlijke netbeheerders op het voorstel onverwijld zodanig te wijzigen dat deze strijd wordt opgeheven. Artikel 4:15 van de Algemene wet bestuursrecht is van overeenkomstige toepassing.
4. Indien de gezamenlijke netbeheerders niet binnen vier weken het voorstel wijzigen overeenkomstig de opdracht van de Autoriteit Consument en Markt, bedoeld in het derde lid, stelt de Autoriteit Consument en Markt de tariefstructuren of de voorwaarden vast onder het aanbrengen van zodanige wijzigingen dat deze in overeenstemming zijn met de belangen, bedoeld in het eerste lid, onderdelen b tot en met f, met de regels, bedoeld in het eerste lid, onderdelen g en h, en met de eisen, bedoeld in het tweede lid.

Artikel 37 bepaalt:

1. Nadat de termijn, bedoeld in artikel 34, is verstreken, stelt de Autoriteit Consument en Markt de tariefstructuren of de voorwaarden vast met inachtneming van de voorstellen van netbeheerders en van artikel 36, eerste en tweede lid. Indien een voorstel als bedoeld in artikel 34 niet binnen de daarbij aangegeven termijn aan de Autoriteit Consument en Markt is gezonden, stelt deze de tariefstructuren of de voorwaarden uit eigen beweging vast met inachtneming van artikel 36, eerste en tweede lid.
2. Indien de gezamenlijke netbeheerders niet binnen de termijn, bedoeld in artikel 34, derde lid, hun zienswijze op een ontwerp van een besluit als bedoeld in dat artikellid aan de Autoriteit Consument en Markt kenbaar maken, stelt deze het besluit tot wijziging van de tariefstructuren of de voorwaarden uit eigen beweging vast met inachtneming van artikel 36, eerste en tweede lid.

Artikel 40 bepaalt:

De tarieven voor de diensten ter uitvoering van de taken, genoemd in artikelen 16 en 22a, worden vastgesteld overeenkomstig de artikelen 41 tot en met 41d.

Artikel 41 bepaalt:

1. De Autoriteit Consument en Markt stelt na overleg met de gezamenlijke netbeheerders en representatieve organisaties van partijen op de elektriciteitsmarkt:
 - a. ten aanzien van de taken, genoemd in artikel 16, met inachtneming van het belang dat door middel van marktwerking ten behoeve van afnemers de doelmatigheid van de bedrijfsvoering en de meest doelmatige kwaliteit van het transport worden bevorderd en rekening houdend met het belang van voorzieningszekerheid, duurzaamheid en een redelijk rendement op investeringen, voor netbeheerders, met uitzondering van de netbeheerder van het landelijk hoogspanningsnet, de methode vast tot vaststelling van de korting ter bevordering van de doelmatige bedrijfsvoering, van de kwaliteitsterm en van het rekenvolume van elke tariefdrager waarvoor een tarief wordt vastgesteld;
 - b. voor elke taak, genoemd in artikel 16, tweede lid, met inachtneming van het belang dat de doelmatigheid van de bedrijfsvoering en de meest doelmatige kwaliteit van uitvoering van deze taken worden bevorderd, en rekening houdend met het belang van voorzieningszekerheid, duurzaamheid en een redelijk rendement op investeringen, de methode van regulering vast voor de netbeheerder van het landelijk hoogspanningsnet.
Het besluit tot vaststelling van de methode geldt voor een periode van ten minste drie en ten hoogste vijf jaar.
2. Ten aanzien van de taken, genoemd in artikel 16, eerste lid, is het eerste lid, onderdeel a, van overeenkomstige toepassing voor vaststelling van de methode tot vaststelling van de korting ter bevordering van de doelmatige bedrijfsvoering en van het rekenvolume van elke tariefdrager waarvoor een tarief wordt vastgesteld voor de netbeheerder van het landelijk hoogspanningsnet.
3. De korting ter bevordering van de doelmatige bedrijfsvoering heeft onder meer ten doel te bereiken dat de netbeheerder in ieder geval geen rendement kan behalen dat hoger is dan in het economische verkeer gebruikelijk en dat de gelijkwaardigheid in de doelmatigheid van de netbeheerders wordt bevorderd.
4. De kwaliteitsterm geeft de aanpassing van de tarieven in verband met de geleverde kwaliteit aan en heeft ten doel netbeheerders te stimuleren om de kwaliteit van hun transportdienst te optimaliseren.
5. De rekenvolumina die een netbeheerder gebruikt bij het voorstel, bedoeld in artikel 41b, zijn gebaseerd op daadwerkelijk gefactureerde volumina in eerdere jaren, of worden door de Autoriteit Consument en Markt geschat indien deze betrekking hebben op nieuwe tarieven.
6. Bij de vaststelling van het efficiëntieniveau ten behoeve van de vaststelling van de korting ter bevordering van de doelmatige bedrijfsvoering van de netbeheerder van het landelijk hoogspanningsnet laat de Autoriteit Consument en Markt de kosten die betrekking hebben op landspecifieke kenmerken, waaronder de kwaliteit van het net, buiten beschouwing.

Artikel 41a bepaalt:

1. Ten behoeve van het voorstel, bedoeld in artikel 41b, stelt de Autoriteit Consument en Markt voor iedere netbeheerder afzonderlijk voor dezelfde periode als waarvoor het besluit geldt op grond van artikel 41, eerste lid, vast:
 - a. de korting ter bevordering van de doelmatige bedrijfsvoering,
 - b. de kwaliteitsterm, en
 - c. het rekenvolume van elke tariefdrager waarvoor een tarief wordt vastgesteld.
2. De Autoriteit Consument en Markt kan het in het eerste lid, onderdeel c, bedoelde rekenvolume gedurende de in de aanhef van dat lid bedoelde periode wijzigen.
3. Indien het besluit op grond van artikel 41, eerste lid, bij een onherroepelijke rechterlijke uitspraak is vernietigd of bij een onherroepelijk besluit op bezwaar is herroepen, herziet de

Autoriteit Consument en Markt de in het eerste lid vermelde besluiten met toepassing van de met inachtneming van die uitspraak of dat besluit op bezwaar gecorrigeerde methode.

Artikel 41b bepaalt:

1. Iedere netbeheerder zendt jaarlijks voor 1 oktober aan de Autoriteit Consument en Markt een voorstel voor de tarieven die deze netbeheerder ten hoogste zal berekenen voor de uitvoering van de taken genoemd in artikel 16, eerste lid, en de taken, bedoeld in artikelen 7a, 17a en 22a, en voor zover het betreft de netbeheerder van het landelijk hoogspanningsnet, de taken, genoemd in artikel 16, tweede lid, met inachtneming van:

- a. het uitgangspunt dat de kosten worden toegerekend aan de tariefdragers betreffende de diensten die deze kosten veroorzaken,
- b. de tariefstructuren vastgesteld op grond van artikel 36 of 37,
- c. het bepaalde bij of krachtens artikel 41a,
- d. de formule

$$TI_t = \left(1 + \frac{cpi - x + q}{100} \right) TI_{t-1} ,$$

waarbij

TI_t = de totale inkomsten uit de tarieven in het jaar t , te weten de som van de vermenigvuldiging van elk tarief in jaar t en het op basis van artikel 41a, eerste lid, onderdeel c, vastgestelde rekenvolume van elke tariefdrager waarvoor een tarief wordt vastgesteld;

TI_{t-1} = de totale inkomsten uit de tarieven in het jaar voorafgaande aan het jaar t , te weten de som van de vermenigvuldiging van elk tarief in jaar $t-1$ en het op basis van artikel 41a, eerste lid, onderdeel c, vastgestelde rekenvolume van elke tariefdrager waarvoor een tarief wordt vastgesteld;

cpi = de relatieve wijziging van de consumentenprijsindex (alle huishoudens), berekend uit het quotiënt van deze prijsindex, gepubliceerd in de vierde maand voorafgaande aan het jaar t , en van deze prijsindex, gepubliceerd in de zestiende maand voorafgaande aan het jaar t , zoals deze maandelijks wordt vastgesteld door het Centraal Bureau voor de Statistiek;

x = de korting ter bevordering van de doelmatige bedrijfsvoering;

q = de kwaliteitsterm, die de aanpassing van de tarieven in verband met de geleverde kwaliteit aangeeft;

e. de gemaakte kosten voor investeringen, bedoeld in artikel 20d, voor zover de kosten doelmatig zijn;

f. [Red: dit onderdeel is nog niet in werking getreden;]

g. het totaal van de gemaakte kosten voor een verwerving van een bestaand net waarvoor nog niet eerder een netbeheerder was aangewezen door of met instemming van Onze Minister en voor de investeringen tot aanpassing van dat verworven net waardoor aan de bij of krachtens deze wet daaraan gestelde eisen wordt voldaan, voor zover deze kosten doelmatig zijn;

h. de geschatte vermogenskosten die de netbeheerder van het landelijk hoogspanningsnet in het jaar waarop het tarievenvoorstel betrekking heeft zal maken met betrekking tot nog niet in gebruik genomen investeringen, waarop de procedure, bedoeld in artikel 3.35, eerste lid, aanhef en onderdeel c, van de Wet ruimtelijke ordening van toepassing is;

- i. de geschatte kosten die de netbeheerder van het landelijk hoogspanningsnet heeft voor investeringen die in het jaar waarop het tarievenvoorstel betrekking heeft, in gebruik worden of zijn genomen, waarop de procedure, bedoeld in artikel 3.35, eerste lid, aanhef en onderdeel c, van de Wet ruimtelijke ordening van toepassing is;*
- j. de geschatte kosten voor de uitvoering van artikel 7a, voor zover deze kosten doelmatig zijn en niet op grond van artikel 30b in rekening zijn gebracht via een tarief;*
- k. de geschatte kosten voor de uitvoering van artikel 17a, voor zover deze kosten doelmatig zijn;*
- l. de gemaakte kosten voor de uitvoering van artikel 22a, voor zover deze kosten doelmatig zijn en deze kosten niet op grond van het bepaalde bij of krachtens artikel 22a, zevende lid, worden betaald door de verzoeker, bedoeld in artikel 22a, eerste lid.*
- 2. De geschatte kosten die een netbeheerder voor de uitvoering van de taken genoemd in artikel 16, eerste en tweede lid, bij een andere netbeheerder in rekening zal brengen, worden zonder toepassing van de formule, bedoeld in het eerste lid, onder d, toegevoegd aan de totale inkomsten uit de tarieven van deze andere netbeheerder. Het verschil tussen de geschatte en gerealiseerde kosten wordt betrokken bij de vaststelling van de totale inkomsten uit de tarieven van de andere netbeheerder in een volgend jaar.*
- 3. De geschatte kosten die de netbeheerder van het landelijk hoogspanningsnet voor de uitvoering van de taken, genoemd in artikel 16, tweede lid, maakt, worden zonder toepassing van de formule, bedoeld in het eerste lid, onderdeel d, en met toepassing van het besluit, bedoeld in artikel 41, eerste lid, onderdeel b, toegevoegd aan de totale inkomsten uit de tarieven van de netbeheerder van het landelijk hoogspanningsnet.*
- 4. De Autoriteit Consument en Markt stelt een beleidsregel vast betreffende de beoordeling van doelmatigheid, bedoeld in het eerste lid, onder e en g.*
- 5. De Autoriteit Consument en Markt kan een beleidsregel vaststellen betreffende de beoordeling van doelmatigheid, bedoeld in het eerste lid, onderdelen j en k.*

Artikel 41c bepaalt:

- 1. De Autoriteit Consument en Markt stelt de tarieven, die kunnen verschillen voor de verschillende netbeheerders en voor onderscheiden tariefdragers, jaarlijks vast.*
- 2. De Autoriteit Consument en Markt kan de tarieven die zullen gelden in het jaar t corrigeren, indien de tarieven die golden in dat jaar of de jaren voorafgaand aan het jaar t:*
 - a. bij rechterlijke uitspraak of met toepassing van de artikel 6:19 of 7:11 van de Algemene wet bestuursrecht zijn gewijzigd;*
 - b. zijn vastgesteld met inachtneming van onjuiste of onvolledige gegevens en de Autoriteit Consument en Markt, indien zij de beschikking had over juiste of volledige gegevens, tarieven zou hebben vastgesteld die in aanmerkelijke mate zouden afwijken van de vastgestelde tarieven;*
 - c. zijn vastgesteld met gebruikmaking van geschatte gegevens en de feitelijke gegevens daarvan afwijken;*
 - d. zijn vastgesteld met gebruikmaking van gegevens omtrent kosten voor bepaalde diensten, terwijl netbeheerders die diensten in het jaar t of een gedeelte van jaar t niet hebben geleverd of voor die diensten geen of minder kosten hebben gemaakt;*
 - e. zijn vastgesteld op basis van de geschatte kosten als bedoeld in het zevende lid en de gerealiseerde efficiënte kosten die daarvan afwijken.*
- 3. Indien een voorstel niet binnen de termijn, bedoeld in artikel 41b, eerste lid, aan de Autoriteit Consument en Markt is gezonden, stelt deze de tarieven voor de desbetreffende netbeheerder uit eigen beweging vast met inachtneming van artikel 41b.*
- 4. Indien de totale inkomsten aan het begin van de periode, bedoeld in artikel 41, eerste lid, niet in overeenstemming zijn met het efficiënte kostenniveau inclusief een rendement dat in het*

economisch verkeer gebruikelijk is, kan de Autoriteit Consument en Markt bij de toepassing van de formule, genoemd in artikel 41b, eerste lid, onderdeel d, in plaats van TIt-1, de totale inkomsten vaststellen op het efficiënte kostenniveau inclusief een rendement dat in het economisch verkeer gebruikelijk is.

5. Indien een besluit op grond van artikel 41, eerste lid, of 41a eerste lid, bij onherroepelijke rechterlijke uitspraak is vernietigd of bij een onherroepelijk besluit op bezwaar is herroepen, herberekent de Autoriteit Consument en Markt de tarieven, bedoeld in het eerste lid, met toepassing van de met inachtneming van die uitspraak of dat besluit op bezwaar gecorrigeerde methode onderscheidenlijk gecorrigeerde doelmatigheidskorting, kwaliteitsterm of rekenvolume, en verdisconteert zij de uitkomsten van deze herberekening in de eerstvolgende op grond van het eerste lid vast te stellen tarieven. Daarbij worden deze herberekening en de wijze waarop de uitkomsten daarvan in de tarieven zijn verdisconteerd separaat weergegeven.

6. De Autoriteit Consument en Markt kan de tarieven die zullen gelden in het jaar t corrigeren met de gederfde inkomsten die voor netbeheerders zijn ontstaan door toepassing van een volumecorrectie op grond van artikelen 29, zevende tot en met tiende lid, in 2014.

7. De Autoriteit Consument en Markt betreft bij het vaststellen van de tarieven:

a. de geschatte vermogenskosten die de netbeheerder van het landelijk hoogspanningsnet in het jaar waarop het tarievenvoorstel betrekking heeft zal maken met betrekking tot nog niet in gebruik genomen investeringen, waarop de procedure, bedoeld in artikel 3.35, eerste lid, aanhef en onderdeel c, van de Wet ruimtelijke ordening van toepassing is;

b. de geschatte kosten die de netbeheerder van het landelijk hoogspanningsnet heeft voor investeringen die in het jaar waarop het tarievenvoorstel betrekking heeft, in gebruik worden of zijn genomen, waarop de procedure, bedoeld in artikel 3.35, eerste lid, aanhef en onderdeel c, van de Wet ruimtelijke ordening van toepassing is.

8. Indien de netbeheerder van het net op zee op grond van artikel 42a, derde lid, een bedrag in rekening brengt bij de netbeheerder van het landelijk hoogspanningsnet wordt dat bedrag zonder toepassing van de formule, bedoeld in artikel 41b, eerste lid, onderdeel d, toegevoegd aan de totale inkomsten uit de tarieven.

Artikel 41d bepaalt:

1. In afwijking van artikel 41a wordt voor de netbeheerder van het landelijk hoogspanningsnet ten aanzien van de taken, bedoeld in artikel 16, eerste lid geen kwaliteitsterm vastgesteld.

2. De Autoriteit Consument en Markt stelt voor de netbeheerder van het landelijk hoogspanningsnet jaarlijks het verschil vast tussen de totale inkomsten uit de tarieven, bedoeld in artikel 41b, eerste lid, onderdeel d, en de gerealiseerde totale inkomsten uit de tarieven. Bij de eerstvolgende vaststelling van de tarieven verwerkt de Autoriteit Consument en Markt het verschil in de tarieven.

Tarievencode elektriciteit

Artikel 2.4.5 bepaalt:

In het geval dat op een bestaande aansluiting een nieuwe aansluiting wordt gemaakt, zodat een deel van de aansluitkabel in een net verandert, zal de netbeheerder onder de volgende voorwaarden overgaan tot restitutie van een deel van het door de "eerstaangeslotene" betaalde éénmalige aansluittarief:

a. de restitutie heeft slechts betrekking op het tarief dat is betaald voor de meermalige van de verbinding boven de 25 meter;

- b. de restitutie is van toepassing wanneer de afstand van de nieuwkomer hemelsbreed gemeten naar de aansluitkabel van de "eerstaangeslotene" korter is dan de afstand gemeten naar het voormalige net. De afstand wordt gemeten zoals bepaald is voor de standaardaansluiting;*
- c. De restitutieregeling is niet van toepassing op aansluitingen boven de 10 MVA, tijdelijke aansluitingen, aansluitingen ouder dan 25 jaar en aansluitingen waarvan de aansluitwerkzaamheden zijn uitbesteed aan derden; en*
- d. voor de eerste zeven jaar wordt de restitutie op initiatief van de netbeheerder verstrekt. Na zeven jaar wordt de restitutie verstrekt indien de "eerstaangeslotene" hiertoe een schriftelijk, met bewijsstukken ondersteund, verzoek bij de netbeheerder indient; en*
- e. onder "eerstaangeslotene" wordt iedere aangeslotene verstaan op wiens aansluitkabel een nieuwe aansluiting wordt gemaakt*

Artikel 2.4.6 bepaalt:

De restitutie genoemd in artikel 2.4.5 wordt als volgt berekend. De hoogte van de restitutie wordt bepaald door de lengte van het gemeenschappelijke deel van de voormalige aansluitkabel van de "eerstaangeslotene" te vermenigvuldigen met het tarief voor de meerlengte van de aansluitkabel dat de "eerstaangeslotene" destijds betaald heeft. Deze restitutie wordt toegepast bij elke nieuwe aansluiting waarbij weer een deel van de aansluitkabel van de "eerstaangeslotene" verandert in net. Voor aansluitingen groter dan 10 MVA, tijdelijke aansluitingen en aansluitingen waarvan de werkzaamheden zijn uitbesteed aan derden zal tussen de netbeheerder en de aangeslotene overleg worden gevoerd over de hoogte van restitutie.

Artikel 3.2.2, aanhef en onder a, bepaalt:

De kosten, welke worden bepaald conform de normen en eisen van de Autoriteit Consument en Markt, worden ingedeeld in twee categorieën:

a. de transportafhankelijke kosten, zijnde:

[...]

3° de kosten van aanleg en instandhouding van de netinfrastructuur;

[...]

Gaswet

Artikel 10, eerste lid en zesde lid, onderdelen a en b, bepalen:

1. Een netbeheerder, een gasopslagbedrijf of een LNG-bedrijf heeft tot taak zijn gastransportnet, onderscheidenlijk zijn gasopslaginstallatie of zijn LNG-installatie op economische voorwaarden in werking te hebben, te onderhouden en te ontwikkelen op een wijze die de veiligheid, doelmatigheid en betrouwbaarheid van dat gastransportnet of die installatie en van het transport van gas waarborgt en het milieu ontziet.

[...]

6. Een netbeheerder heeft, in aanvulling op de in het eerste, derde en vijfde lid genoemde taken, in het voor hem krachtens artikel 12b, eerste lid, onderdeel f vastgestelde gebied tevens tot taak om:

a. een ieder die verzoekt om een aansluiting die een doorlaatwaarde heeft van ten hoogste 40m³(n) per uur te voorzien van deze aansluiting;

b. een ieder die verzoekt om een aansluiting die een doorlaatwaarde heeft groter dan 40m³(n) per uur te voorzien van deze aansluiting op het dichtstbijzijnde punt van het gastransportnet met een voor die aansluiting geschikte druk en voldoende capaciteit, met dien verstande dat een installatie niet wordt voorzien van een aansluiting waarmee laagcalorisch gas aan het

gastransportnet kan worden onttrokken, indien die installatie onderling technische, organisatorische of functionele bindingen heeft en in de onmiddellijke nabijheid is gelegen van een installatie die als gevolg van het verbod in artikel 10g, eerste lid, niet meer is aangesloten op dat deel van het gastransportnet waarmee laagcalorisch gas wordt getransporteerd;

Artikel 10Aa, eerste lid, bepaalt:

Een netbeheerder verricht geen andere werkzaamheden dan die nodig zijn voor een goede uitvoering van de bij of krachtens de wet aan hem toegekende taken.

Artikel 12a bepaalt:

Met inachtneming van de in artikel 12 bedoelde regels en de in artikel 6 van verordening 715/2009 bedoelde netcodes zenden de gezamenlijke netbeheerders aan de Autoriteit Consument en Markt een voorstel met betrekking tot de door hen jegens netgebruikers te hanteren tariefstructuren dat de elementen en wijze van berekening beschrijft van:

- a. het tarief voor transport van gas, met inbegrip van invoer, uitvoer en doorvoer van gas en de het transport ondersteunende diensten ten behoeve van netgebruikers en met inbegrip van de in artikel 10a, eerste lid, met uitzondering van onderdelen d en p, omschreven wettelijke taken,*
- b. de tarieven waarvoor de netbeheerder van het landelijk gastransportnet uitvoering zal geven aan zijn in artikel 10a, eerste lid, onderdeel p, omschreven taak en*
- c. de tarieven voor meting van gas bij afnemers als bedoeld in artikel 43, eerste lid, voor het verzorgen van een aansluiting als bedoeld in artikel 10, zesde lid, of een aansluiting als bedoeld in artikel 10a, eerste lid, onderdeel d of voor het omschakelen van een aansluiting op grond van artikel 10i.*

Artikel 12b bepaalt:

- 1. Met inachtneming van de in artikel 12 bedoelde regels en de in artikel 6 van verordening 715/2009 bedoelde netcodes zenden de gezamenlijke netbeheerders aan de Autoriteit Consument en Markt een voorstel voor de door hen jegens netgebruikers te hanteren voorwaarden met betrekking tot:*
 - a. de wijze waarop netbeheerders en netgebruikers alsmede netbeheerders zich jegens elkaar gedragen ten aanzien van het in werking hebben van de gastransportnetten, het voorzien van een aansluiting op het net en het uitvoeren van transport van gas over het gastransportnet;*
 - b. de wijze waarop netbeheerders en afnemers alsmede netbeheerders zich jegens elkaar gedragen ten aanzien van het meten van gegevens betreffende het transport van gas;*
 - c. de kwaliteitscriteria waaraan netbeheerders moeten voldoen met betrekking tot hun dienstverlening;*
 - d. de wijze waarop de netbeheerder van het landelijk gastransportnet uitvoering geeft aan de hem op grond van artikel 10a, eerste lid, opgedragen taken, met uitzondering van de taken die door Onze Minister aan de netbeheerder van het landelijk gastransportnet zijn opgedragen;*
 - e. de regeling van samenwerking tussen de netbeheerders ten aanzien van de uitvoering van de taken als opgenomen in de artikelen 10 en 10a alsmede het waarborgen van het netbeheer van alle netten en het transport van gas in buitengewone omstandigheden;*
 - f. de gebiedsindeling van de netbeheerders ten behoeve van de uitvoering van de taak, genoemd in artikel 10, zesde lid, waarbij bepaalde gebieden kunnen worden uitgezonderd indien het een gebied betreft waar een netbeheerder niet op economische voorwaarden een gastransportnet in werking kan hebben, onderhouden of ontwikkelen;*
 - g. de wijze waarop de netbeheerder van het landelijk gastransportnet en een afnemer als bedoeld in artikel 10g, eerste lid, zich bij het omschakelen jegens elkaar gedragen.*
- 2. In de voorwaarden, bedoeld in het eerste lid, onderdeel a, kunnen regels worden gesteld omtrent:*

- a. de eisen, met inbegrip van veiligheidseisen, waaraan het technisch ontwerp en de exploitatie van leidingen en installaties tenminste moet voldoen voor aansluiting van die leidingen en installaties op het gastransportnet van een netbeheerder en de installaties van een verwant bedrijf dat diensten levert die noodzakelijk zijn voor uitvoering van het transport van gas;
- b. toedeling van de transportcapaciteit, de bepaling van de omvang van de capaciteit voor het transport van gas over interconnectoren en interconnectiepunten, het toewijzen van de beschikbare capaciteit daarop en de wijze van toewijzen van capaciteit op interconnectoren en interconnectiepunten die een netgebruiker niet gebruikt, welke wijze kan inhouden het veilen of het op een andere marktconforme methode toewijzen van die capaciteit;
- c. de door een netbeheerder aan te houden reservecapaciteit beschikbaar voor transport van gas.

2a. In de voorwaarden bedoeld in het eerste lid, onderdeel a, wordt in ieder geval vastgelegd dat:

- a. het transport van gas door het landelijk gastransportnet plaats vindt op basis van een systematiek uitgaande van entry- en exitpunten, waarbij de capaciteit op de entry- en exitpunten door afnemers met een aansluiting op het landelijke gastransportnet en netgebruikers afzonderlijk kan worden gecontracteerd;
- b. de entry- en exitpunten door de netbeheerder van het landelijk gastransportnet worden vastgesteld op grond van objectieve, transparante en niet-discriminerende voorwaarden en met inachtneming van de belangen van netgebruikers;
- c. de vastgestelde exitpunten worden door de netbeheerder van het landelijk gastransportnet op een voor netgebruikers geschikte wijze gepubliceerd;
- d. de capaciteit op een exitpunt bij voorrang kan worden gecontracteerd door een afnemer die een aansluiting op het landelijke gastransportnet heeft die is gekoppeld aan het desbetreffende exitpunt.

3. In de voorwaarden, bedoeld in het eerste lid, onderdeel c, worden in ieder geval regels gesteld omtrent:

- a. de technische specificaties waaraan de netbeheerder tenminste moet voldoen;
- b. het binnen een redelijke termijn verhelpen van storingen in het transport van gas
- c. de klantenservice
- d. het voorzien in compensatie bij ernstige storingen;
- e. de betalingsvoorwaarden, die in elk geval inhouden dat een vordering tot betaling van een schuld van een afnemer ter zake van geleverde diensten als bedoeld in artikel 12a wordt gedaan binnen twee jaren nadat de vordering opeisbaar is geworden en dat bij gebreke daarvan de vordering vervalt. Een vordering vervalt niet binnen twee jaren, indien het uitblijven van bedoelde vordering, een onjuiste vordering daaronder begrepen, het rechtstreekse gevolg is van een daartoe gerichte opzettelijke gedraging van de afnemer.

4. In de voorwaarden, bedoeld in het eerste lid, onderdeel a en d, worden in ieder geval regels gesteld met betrekking tot:

- a. de programmaverantwoordelijkheid;
- b. de programma's, bedoeld in artikel 17b, eerste en tweede lid;
- c. de omgang met afwijkingen van de programma's;
- d. de voorwaarden waaronder de programmaverantwoordelijkheid kan worden overgedragen;
- e. de wijze waarop de netbeheerder van het landelijk gastransportnet een ernstige verstoring van het evenwicht van het door hem beheerde gastransportnet voorkomt of herstelt.

5. In de voorwaarden, bedoeld in het eerste lid, onderdeel a, worden regels gesteld omtrent de technische eisen waaraan een aansluiting van een gesloten distributiesysteem moet voldoen.

Artikel 80 bepaalt:

De tarieven voor het transport van gas en voor de dat transport ondersteunende diensten en de tarieven voor het verzorgen van een aansluiting worden vastgesteld overeenkomstig de artikelen 81 tot en met 81c.

Artikel 81 bepaalt:

- 1. De Autoriteit Consument en Markt stelt na overleg met de gezamenlijke netbeheerders en met representatieve organisaties van partijen op de gasmarkt, met inachtneming van het belang dat door middel van marktwerking ten behoeve van afnemers de doelmatigheid van de bedrijfsvoering en de meest doelmatige kwaliteit van het transport worden bevorderd en rekening houdend met het belang van voorzieningszekerheid, duurzaamheid en een redelijk rendement op investeringen, de methode tot vaststelling van de korting ter bevordering van de doelmatige bedrijfsvoering, van de kwaliteitsterm en van het rekenvolume van elke tariefdrager van elke dienst waarvoor een tarief wordt vastgesteld, vast. Het besluit tot vaststelling van de methode geldt voor een periode van ten minste drie en ten hoogste vijf jaar.*
- 2. De korting ter bevordering van de doelmatige bedrijfsvoering heeft onder meer ten doel te bereiken dat de netbeheerder in ieder geval geen rendement kan behalen dat hoger is dan in het economisch verkeer gebruikelijk en dat de gelijkwaardigheid in de doelmatigheid van de netbeheerders wordt bevorderd.*
- 3. De kwaliteitsterm geeft de aanpassing van de tarieven in verband met de geleverde kwaliteit aan en heeft ten doel netbeheerders te stimuleren om de kwaliteit van hun transportdienst te optimaliseren.*
- 4. De rekenvolumina die een netbeheerder gebruikt bij het voorstel, bedoeld in artikel 81b, zijn gebaseerd op daadwerkelijk gefactureerde volumina in eerdere jaren, of worden door de Autoriteit Consument en Markt geschat indien deze betrekking hebben op nieuwe tarieven.*

Artikel 81a bepaalt:

- 1. Ten behoeve van het voorstel, bedoeld in artikel 81b, stelt de Autoriteit Consument en Markt voor iedere netbeheerder afzonderlijk voor dezelfde periode als waarvoor het besluit geldt op grond van artikel 81, eerste lid, vast:
 - a. de korting ter bevordering van de doelmatige bedrijfsvoering,*
 - b. de kwaliteitsterm, en*
 - c. het rekenvolume van elke tariefdrager van elke dienst waarvoor een tarief wordt vastgesteld.**
- 2. De Autoriteit Consument en Markt kan het in het eerste lid, onderdeel c, bedoelde rekenvolume gedurende de in dat lid bedoelde periode wijzigen.*
- 3. Indien een besluit op grond van artikel 81, eerste lid, bij een onherroepelijke rechterlijke uitspraak vernietigd is of bij een onherroepelijk besluit op bezwaar herroepen is, herziet de Autoriteit Consument en Markt de in het eerste lid vermelde besluiten met toepassing van de met inachtneming van die uitspraak of dat besluit op bezwaar gecorrigeerde methode.*

Artikel 81b bepaalt;

- 1. Iedere netbeheerder die het transport van gas verricht dat bestemd is voor levering aan afnemers zendt jaarlijks voor 1 oktober aan de Autoriteit Consument en Markt een voorstel voor de tarieven die deze netbeheerder ten hoogste zal berekenen voor het transport van gas aan die afnemers en de dat transport ondersteunende diensten, en voor de taken bedoeld in de artikelen 1i en 10b met inachtneming van:
 - a. het uitgangspunt dat de kosten worden toegerekend aan de tariefdragers betreffende de diensten die deze kosten veroorzaken, behalve voor zover bij ministeriële regeling als bedoeld in artikel 12 voor de in artikel 12a, onderdeel c, genoemde dienst voor het verzorgen van een aansluiting, een andere kostentoekening aan tariefdragers betreffende die dienst is toegestaan of voorgeschreven,**

- b. de tariefstructuren vastgesteld op grond van artikel 12f of 12g,
- c. het bepaalde bij of krachtens artikel 81a,
- d. de formule:

$$TI_t = \left(1 + \frac{cpi - x + q}{100} \right) TI_{t-1} ,$$

waarbij

TI_t = de totale inkomsten uit de tarieven uit het jaar *t*, te weten de som van de vermenigvuldiging van elk tarief in het jaar *t* en het op basis van artikel 81a, onderdeel c, vastgestelde rekenvolume van elke tariefdrager waarvoor een tarief wordt vastgesteld;

TI_{t-1} = de totale inkomsten uit de tarieven in het jaar voorafgaande aan het jaar *t*, te weten de som van de vermenigvuldiging van elk tarief in het jaar *t-1* en het op basis van artikel 81a, onderdeel c, vastgestelde rekenvolume van elke tariefdrager waarvoor een tarief wordt vastgesteld;

cpi = de relatieve wijziging van de consumentenprijsindex (alle huishoudens), berekend uit het quotiënt van deze prijsindex, gepubliceerd in de vierde maand voorafgaande aan het jaar *t*, en van deze prijsindex, gepubliceerd in de zestiende maand voorafgaande aan het jaar *t*, zoals deze maandelijks wordt vastgesteld door het Centraal Bureau voor de Statistiek;

x = de korting ter bevordering van de doelmatige bedrijfsvoering;

q = de kwaliteitsterm, die de aanpassing van de tarieven in verband met de geleverde kwaliteit aangeeft en

- e. de gemaakte kosten voor investeringen, bedoeld in artikel 39e, voor zover deze kosten doelmatig zijn;
 - f. het totaal van de gemaakte kosten voor een verwerving van een bestaand net waarvoor nog niet eerder een netbeheerder was aangewezen door of met instemming van Onze Minister en voor de investeringen tot aanpassing van dat verworven net waardoor aan de bij en krachtens deze wet daaraan gestelde eisen wordt voldaan, voor zover deze kosten doelmatig zijn;
 - g. de geschatte kosten voor de uitvoering van artikel 1i, voor zover deze kosten doelmatig zijn en niet op grond van artikel 82a in rekening zijn gebracht via een tarief;
 - h. de geschatte kosten voor de uitvoering van artikel 10b, voor zover deze kosten doelmatig zijn en niet op grond van artikel 82b in rekening zijn gebracht via een tarief.
2. De Autoriteit Consument en Markt stelt een beleidsregel vast betreffende de beoordeling van doelmatigheid, bedoeld in het eerste lid, onder e en f.
 3. De Autoriteit Consument en Markt kan een beleidsregel vaststellen betreffende de beoordeling van doelmatigheid, bedoeld in het eerste lid, onderdelen g en h.

Artikel 81c bepaalt:

1. De Autoriteit Consument en Markt stelt met betrekking tot het transport van gas dat bestemd is voor levering aan afnemers voor iedere netbeheerder de tarieven, die kunnen verschillen voor de verschillende netbeheerders en voor de onderscheiden tariefdragers en die deze ten hoogste mag berekenen voor het transport van dat gas en de dat transport ondersteunende diensten, alsmede de tarieven voor het verzorgen van een aansluiting, jaarlijks vast. Bij het

vaststellen van de tarieven betreft de Autoriteit Consument en Markt, in afwijking van de artikelen 81, eerste lid, en 81a, eerste lid, de geschatte kosten voor de uitvoering van wettelijke taken waarmee bij de vaststelling van een besluit als bedoeld in artikel 81, eerste lid, geen rekening is gehouden, voor zover deze kosten doelmatig zijn.

2. De Autoriteit Consument en Markt kan de tarieven die zullen gelden in het jaar *t* corrigeren, indien de tarieven die golden in het jaar of de jaren voorafgaand aan het jaar *t*:

a. bij rechterlijke uitspraak of met toepassing van de artikel 6:19 of 7:11 van de Algemene wet bestuursrecht zijn gewijzigd;

b. zijn vastgesteld met inachtneming van onjuiste of onvolledige gegevens en de Autoriteit Consument en Markt, indien zij de beschikking had over juiste of volledige gegevens, tarieven zou hebben vastgesteld die in aanmerkelijke mate zouden afwijken van de vastgestelde tarieven;

c. zijn vastgesteld met gebruikmaking van geschatte gegevens en de feitelijk gegevens daarvan afwijken;

d. zijn vastgesteld met gebruikmaking van gegevens omtrent kosten voor bepaalde diensten, terwijl netbeheerders die diensten in het jaar *t* of een gedeelte van jaar *t* niet hebben geleverd of voor die diensten geen of minder kosten hebben gemaakt.

3. Indien het voorstel niet binnen de termijn, bedoeld in artikel 81b, eerste lid, aan de Autoriteit Consument en Markt is gezonden, stelt deze de tarieven voor de desbetreffende netbeheerder uit eigen beweging vast met inachtneming van artikel 81b.

4. Indien de totale inkomsten aan het begin van de periode, bedoeld in artikel 81, eerste lid, niet in overeenstemming zijn met het efficiënte kostenniveau inclusief een rendement dat in het economisch verkeer gebruikelijk is, kan de Autoriteit Consument en Markt bij de toepassing van de formule, genoemd in artikel 81b, eerste lid, onderdeel d, in plaats van T_{t-1} , de totale inkomsten vaststellen op het efficiënte kostenniveau, inclusief een rendement dat in het economisch verkeer gebruikelijk is.

5. Indien een besluit op grond van artikel 81, eerste lid, of 81a, eerste lid, bij onherroepelijke rechterlijke uitspraak is vernietigd of bij een onherroepelijk besluit op bezwaar is herroepen, herberekent de Autoriteit Consument en Markt de tarieven, bedoeld in het eerste lid, met toepassing van de met inachtneming van die uitspraak of dat besluit op bezwaar gecorrigeerde methode onderscheidenlijk gecorrigeerde doelmatigheidskorting, kwaliteitsterm of rekenvolume, en verdisconteert zij de uitkomsten van deze herberekening in de eerstvolgende op grond van het eerste lid vast te stellen tarieven. Daarbij worden deze herberekening en de wijze waarop de uitkomsten daarvan in de tarieven zijn verdisconteerd separaat weergegeven.

Tarievencode gas

Artikel 2.16, eerste lid, bepaalt:

1. In het geval dat op een bestaande aansluiting een nieuwe aansluiting wordt gemaakt, zodat een deel van de bestaande aansluiting in een gastransportnet verandert, restitueert de netbeheerder onder de volgende voorwaarden aan de "eerst aangeslotene" een deel van de voor de aanleg van de bestaande aansluiting betaalde eenmalige aansluitvergoeding zoals genoemd in artikel 2.8, eerste lid, onderdeel a:

[...]

Artikel 2.17 bepaalt:

1. Na aanleg van een nieuwe aansluiting zoals bedoeld in artikel 2.16, is artikel 2.16 van overeenkomstige toepassing op deze nieuwe aansluiting.

2. De termijnen bedoeld in artikel 2.16, onderdelen a en b zijn bedoeld ten opzichte van het moment van eerste registratie van de aansluiting.
3. Voor aansluitingen die op grond van artikel 2.16, eerste lid, onderdeel a niet zijn uitgesloten van toepassing van de restitutieregeling, heeft de netbeheerder de plicht om de eerstaangeslotene op de hoogte te stellen van het maken van een nieuwe aansluiting op de bestaande aansluiting, onder expliciete verwijzing naar de restitutieregeling.
4. De eerstaangeslotene als bedoeld in het derde lid, is de aangeslotene op wiens naam de bestaande aansluiting staat in het aansluitingenregister.

Artikel 2.20, tweede lid, aanhef en onder b, bepaalt:

2 De kosten, die worden bepaald conform de vigerende Regulatorische Accountingregels voor Regionale Netbeheerders Elektriciteit en Gas worden ingedeeld in twee categorieën:

[...]

b. de transportafhankelijke kosten, zijnde alle kosten die een directe relatie hebben met de benodigde transportcapaciteit of het transportvolume. Dit zijn:

[...]

2°. kosten voor het gastransportnet;

3°. kosten voor instandhouding van het gastransportnet;